

Jacques Rancière, *The Future of the Image*, tr. Gregory Elliott, Verso: London/New York, 2007 [J. R., *Le destin des images*, Editions La Fabrique, 2003]

© 2008 Lars Sætre
Universitetet i Bergen

Kapittel:

”The Future of the Image”

(foredrag Frankrike 2002)

”Sentence, Image, History”

(foredrag Frankrike 2002)

”Painting in the Text”

(foredrag Østerrike 1999 – inneheld òg deler av ”Les énoncés de la rupture”, som inngår i Jean Galard (ed.), *Ruptures: De la discontinuité dans la vie artistique*, ENSBA/Musée de Louvre, 2002)

”The Surface of Design”

(først utgitt som ”Les ambivalences du graphisme”, i Annick Lantenois (ed.), *Design ... Graphique?*, Ecole régionale des Beaux-Arts de Valance, 2002)

”Are Some Things Unrepresentable?”

(først utgitt som ”L’art et la mémoire des camps”, i *Genre humain*, No. 36, ed. Jean-Luc Nancy (Autumn/Winter 2001)

Rancière:

Det estetiske bildet / det biletlege: * nærvære, sanselegheit, materialitet
* distanse, mediering

Sartre:

* imaginerande bevissthetsakt som negerer verda
* det som blir intendert, finst ikkje, er fråvære

Bachelard:

fantasiarbeidet er * gjenklang (attkjenning, samanheng)
* forundring (brot, det annleise)

Blanchot:

* livgivande negasjon, som er fråvære av tingen
* nøytral fordobling av tingen, utanom livsverda, tingen liknar seg sjølv

Rancière:

*bildets doble poetikk, med operasjonar og funksjonar, og ulike konkrete bilet-typar
* genealogiske nivå: a) det estetiske bildet b) det samf.messige / økonomiske / politiske / kvardagslivets funksjonsformer (som også omfattar bilder) c) teoretisk-hermeneutiske diskursar om bildet, kunsten, det estetiske

Rancière:

* surrealismen, den hist. avantgarden * politisk radikalisme (anarkisme?)
* Kant (autonomi, genius, det sublime, kategoriar av mulighetsvilkår)
* Foucault (”paradigmer” av statements og visibilités; forholdet ml. det seielege og det synlege, ml. det seielege/synlege og det tenkelege/det som kan vitast)

Rancière - kunstregimer:

- * det etiske (idealistiske) biletregimet
- * det representative kunstregimet
- * det estetiske kunstregimet

Det representative kunstregimet:

- autonomisering av kunsten, emne/stil/genre-hierarki
- kunstens avsondring til eigen stad (teateret fremst)
- forrang for det seielege, over det synlege
- fiksjonen (mythos, handling, vekt på handling og person)
- normativ avgrensing av røyndommen, kontrollerbart forhold ml. handlingsspenning og glede, frykt, medlidenhet, rense i gjenkjenninga, normative krav til sannsynlighet, decorum, samsvar
- affektar: berre i relasjon til framstilt representativ situasjon

Det estetiske kunstregimet:

- brot med desse normativitetane
- likskap, etterlikning og representasjon kan likevel finne stad
- men likskap, etterlikning og representasjon blir fristilte ift normativ regulering
- fristilling av forholdet ml. emne / motiv / stil / genre
- kunstens autonomi: fristilling til å vere singularær bearbeiding av heile livsverdas former og innhald
- det synlege/visibilitetane blir heilt jamstelte med det seielege (og med den "synlighet" talen tidl. skulle bringe fram)
- det synlege, tinga, gjenstandande, kroppane, lokalitetane, materialitetane får likeverdig tilgang til framstilling i biletet og kunsten, slik som dei framtrer i livsverda
- det synlege ikkje kontrollert normativt
- jamsteller, "identifiserer" logos og pathos

Det estetisk biletlege (sanseleg, mat. nærvære + distanse, mediering) sitt vilkårsgivande forhold til omdanninga mellom det seielege, det synlege, det tenkelege, viten

Rancière:

pathos -- materielt sanseleg nærvære, visibilities, det synlege, det tilsynekommande, rått materielt nærvære, brot/innbrot, rupture, suspense, ukoda showing... det biletlege nærværet

logos -- signifikasjon, koding, av/omkoding, meining, lesing, historias, tekstens, det syntaktiske si kraft, tanke/kunnskapsinnhaldet; distanse og mediering

Rancière:

det estetisk biletlege er grunnleggjande alltid retta mot ei framtid, skapande, (etter)liknande, likskaps/ulikskaps-opprettande, representerande (uavh. av normer)

det estetisk biletlege er det representerande sitt grunnleggj. mulighetsvilkår

det estetisk biletlege er ikkje Det Samme, Det Eine

det estetisk biletlege (i si representering, som kan opplevast som likt eller ikkje-likt) ber alltid i seg ein dis-semblans, det Andre, ein forskjell - som peikar utover, framover

Rancière:

det estetisk biletlege sin doble poetikk:

- * likskap, som kan gjenkjennast eller ei

* hyper-likskap (direkte avtrykk av tingen sjølv, brot, forstyrning, suspense, tilsynekomst)

Rancière:

Tingas tause tale, i to betydningar:

* bildet kan romme tingens mening innskrevet på tingen kropp, tingens synlege språk, som kan avkodast

* bilde kan romme tingens tause tale som emfatisk teiing (tingens oppbrytande, nakne, ikkje-signifikatoriske nærvære)

Rancière sitt det estetisk biletlege - lingvistisk i dets grunntrekk?

* den store parataksen * setnings-bildet

* det fraserete kontinuum (lingvistisk kombinatorikk) -- * det separerande, disruptive bildet (lingvistisk determinert som rytme, ellipse, omkasting, inversjon, endra stilleie, osv. osv.)

* svarar til Historia (med stor H)

Mange konkrete bilet-typar moglege:

dialektisk bilde, symbolsk/metaforisk bilde; det nakne bilde, det ostensive bilde, det metaforiske bilde (osv.)

Setnings-bildet – Sitat:

the combination of two functions that are to be defined aesthetically – that is, by the way in which they undo the representative relationship between text and image. [...] The sentence-function is [...] that of linking. But the sentence [...] links in as much as it is what gives flesh. And this flesh of substance is, paradoxically, that of the great passivity of things without any rationale. For its part, the image has become the active, disruptive power of the leap – that of the change of regime between two sensory orders. The sentence-image is the union of these two functions. It is the unit that divides the chaotic force of the great parataxis into *phrasal power of continuity* and *imaging power of rupture*. (46)

[Og vidare, med klar referanse til det moderne/seinmoderne, framandgjerande liberal-kapitalistiske forbrukartilværet og samfunnslivet:]

As sentence, it accommodates paratactic power by repelling the schizophrenic explosion. As image, with its disruptive force it repels the big sleep of indifferent triteness of the great communal [and commodified] intoxication of bodies. The sentence-image reins in the power of

the great parataxis and stands in the way of its vanishing into schizophrenia or consensus. (46) [...]

The power of the sentence-image is thus extended between these two poles, dialectical and symbolic [montage]; between the clash that effects the division of systems of measurement and the analogy which gives shape to the great community; between the image that separates and the sentence which strives for continuous phrasing (58).